

Зеленкова В. А.

аспірантка

Національний авіаційний університет

ПРИЙОМИ ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТЕМАТИКИ В ДИЗАЙНІ АЕРОПОРТІВ ТА АЕРОВОКЗАЛІВ

Анотація. Проаналізовано прийоми використання національної тематики в дизайні інтер'єрів аеропортів та аеровокзалів: колір, форма, орнаменти, малих архітектурних форм, синтезу мистецтв.

Ключові слова. Аеропорт, аеровокзал, дизайн інтер'єрів, національна тематика.

Аннотация. Зеленкова В. А. Приемы использования национальной тематики в дизайне аэропортов и аэровокзалов. Проанализированы приемы использования национальной тематики в дизайне интерьеров аэропортов и аэровокзалов: цвет, форма, орнаменты, малых архитектурных форм, синтеза искусств.

Ключевые слова. Аэропорт, аэровокзал, дизайн интерьеров, национальная тематика.

Annotation. Zelenkova V. A. Techniques for using the national issues in the design of airports and air terminals. Analyzed using techniques of national issues in the interior design of airports and air terminals: color, shape, ornaments, small architectural forms, the synthesis of the arts.

Key words. Airport, terminal building, interior design, the national theme.

Постановка проблеми. Розглянути застосування національних форм, символів, кольорів в дизайні аеропортів та аеровокзалів. Проаналізувати застосування національних форм та кольорів в екстер'єрах та інтер'єрах, їх взаємовплив.

Зв'язок роботи з науковими програмами. Дана робота має зв'язок з науковою програмою Національного авіаційного університету України, кафедри комп'ютерних технологій дизайну, тема «Засади формування гармонійного предметно - просторового середовища міських утворень» №83/10.03.03. у відповідності з галузевим НДР.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Певним аспектам архітектурного планування, будівництва, реконструкції та рішення внутрішнього планування аеровокзалів присвячено значну кількість наукових робіт радянських та закордонних вчених: Ашфорд Н. – Проектування та функціонування аеропортів [1]; Вікторов Б.І. – Питання функціонально-технологічного призначення наземних споруд, їх місцем на генплані аеропорту, архітектурно - планувальних та конструктивних рішень [2]; Єдіна Т.І. – Рекомендації стосовно утримання внутрішнього простору аеровокзалів в належному стані (підлога, вітражі) [3]; Кожевін Н.В. - Методиці проектування аеровокзалів та характерні риси архітектурної композиції споруд станцій [4]; Комский М.В., Маркова С.Ф. – Рекомендації стосовно реконструкції та розширення споруд аеропортів, створення об'ємно - планувальних рішень об'єктів, розширення пасажирського, вантажного та допоміжного комплексу аеропортів та впровадження інновацій в архітектурному будівництві аеровокзалів [5].

Дані дослідження не відповідають сучасним вимогам в дизайні інтер'єрів аеровокзалів та нажаль, не висвітлюють використання прийомів використання національної тематики в дизайні аеропортів та аеровокзалів.

Мета роботи: виявити загальні прийоми використання національної тематики, у використанні дизайну аеропортів та аеровокзалів, на основі сучасних проектних розробок.

Виклад основного матеріалу. У формуванні архітектурного середовища, проблема організації внутрішніх просторів аеровокзалів займає одне з найголовніших проблем. Завдяки концепції про взаємозв'язок «архітектурної композиції та функціонального процесу» [6] формується основа сучасного внутрішнього простору.

Національні мотиви застосовують у різних видах мистецтва, дизайну та архітектури. У формуванні художньо-просторового середовища відіграють такі аспекти дизайну, як колір, форма, орнаменти, малі архітектурні форм, синтез мистецтв.

Колір - суб'єктивна характеристика світла, яка відображає здатність людського зору розрізняти частоту електромагнітних коливань у області видимого світла. Колір формує сприйняття зовнішніх просторів в дизайні інтер'єрів, впливаючи на фізіологію людини (психологію та естетику).

Надійшла до редакції 19.10.2011

Форма - зовнішній тривимірний контурний вигляд чи конфігурація певної речі. Художнє навантаження форми створює образ інтер'єру за рахунок об'ємно-конструктивного рішення та декору.

З точки зору естетики, форма та колір нерозривно пов'язані між собою і не можуть існувати окремо.

Орнамент - візерунок або узор, побудований на ритмічному повторенні геометричних елементів, стилізованих тваринних чи рослинних мотивів. Орнамент, відіграє функцію естетичного оздоблення приміщення, споруди чи будь-якого іншого простору.

Малі архітектурні форми - об'єкти обладнання та благоустрою території, які задовольняють утилітарні та естетичні потреби людини. Складають органічно

- естетичну частину предметного середовища в формотворенні внутрішніх просторів інтер'єрів, впливаючи на психофізіологічні показники людини характером та образним змістом.

Синтез мистецтв - органічне поєднання різних мистецтв або видів мистецтва в художнє ціле, яке естетично організовує матеріальне і духовне середовище буття людини. Синтез мистецтв в дизайні інтер'єрів створює нове художнє явище проявляючись в композиційній єдності, гармонії, балансі, масштабі, пропорції, художній організації простору, контрасті, нюансі, ритмі. Використання національної тематики в дизайні аеропортів та аеровокзалів проявляється у наступних прийомах, що представлені у таблиці нижче (табл.1).

Таблиця 1

Прийоми використання національної тематики в аеропортах та аеровокзалах

№ п/п	Прийоми	Приклади дизайну інтер'єрів аеровокзалів	Місто, країна аеровокзалів та аеропортів
1	колір	 	Іспанія-Мадрид та Карраско-Уругвай
2	форма	 	Нгурах Раї-Балі, Китай-Шеньжень
3	декоративні орнаменти	 	Менара - Марокко
4	малі архітектурні форми	 	Менара – Марокко та Лаос - Вьєньтьянь
5	синтез мистецтв	 	Скульптури, в аеропорті Пекіну - Китай та Дубаї

До загальних елементів синтезу відносять: архітектуру інтер'єрів, мистецтво, графічний дизайн, промисловий дизайн.

Архітектура і монументальне мистецтво постійно тяжіють до об'єднання, створюючи архітектурно-художній синтез, в якому живопис і скульптура, виконуючи власні завдання, розширює і тлумачить архітектурний образ. Архітектура в дизайні інтер'єру створює певний емоційний настрій підкреслюючи архітектуру споруди або місця.

Мистецтво поділяється на певну кількість об'єктів: монументальне - скульптуру, живопис, графіку виконуючи власні завдання. Розширює і тлумачить архітектурний образ декоративно - прикладне мистец-

тво (засобами якого створюється наочне середовище, що оточує людину), витвори станкового мистецтва та інш. Застосування національних форм в мистецтві зустрічаються в країнах Східної Азії.

Графічний дизайн застосовує різноманітні національні орнаменти, стилізовані або реалістичні в інтер'єрі аеровокзалів. Використання графічного дизайну акцентує певні елементи в дизайні аеровокзалів.

Об'єкти промислового дизайну поділяються на сучасні та національно - історичні. Данні об'єкти переважно застосовують для підкреслення певних акцентів в інтер'єрі. У тривимірних та двовимірних предметах та об'єктах дизайну в національному стилі проявляються у синтезі мистецтв (табл.2).

Таблиця 2

Застосування національної тематики в синтезі мистецтв

№ п/п	Синтез мистецтва	Ілюстрації	Аеропорти та аеровокзали
1	2	3	4
2	архітектура інтер'єрів		Аеропорт у Пекіні «Чек Лап Кок»
3	мистецтво		Скульптури в Канаді-Ванкувер та Нгурах Раі- Балі
4	графічний дизайн		Національні орнаменти в аеровокзалі Жакарт-Індонезія
5	промисловий дизайн		Національні ліхтарі в аеропорті Жакарт -Індонезія

Висновки. Аналіз прийомів використання національної тематики в дизайні виявив, що при проектуванні інтер'єрів аеропортів та аеровокзалів є такі: колір, форма, декоративні орнаменти, малих архітектурних форм, синтез мистецтв.

Подальший напрямок дослідження. Необхідність створення класифікації аеропортів та аеровокзалів з точки зору елементів та правил композиції.

Література:

1. Ашфорд Н. Проектирование аеропортов: Пер. с англ. / Н. Ашфорд, П. Райт. – М.: Транспорт, 1988. – 327 с.
2. Викторов Б.И. Специальные сооружения и здания аэропортов: Учеб для студентов вузов. – М.: Транспорт, 1978. – 365 с.

3. Единой Т.И. Рекомендации по содержанию полов и витражей в зданиях аеровокзалов и агентств воздушных сообщений. – М.: Аэропроект, 1985. – 18 с.
4. Кожевин Н.В. Аэровокзалы: Учеб для ВТУЗов. – Л.- М.: ОНТИ, 1937. – 149 с.
5. Комский М.В., Маркова С.Ф. Рекомендации по оптимальным схемам реконструкций и сооружений аэропортов. – М.: Аэропроект, 1986. – 183 с.
6. Плоский В.О., Семенов В.С. Особенности организации та сприйняття засобів візуальної навігації в інтер'єрі аеровокзалів // Технічна естетика і дизайн. Наук.зб. – К.: КНУБА, 2011. Вип.9. – С. 223-228